

דבר המפמ"ר

ד"ר דורית טייטלבוים, מנהלת תחום דעת כימיה, משרד החינוך

שלום רב,

בתחילת דבריי אני רוצה לאחל לכולנו קיץ טוב ובריא, עשיר בפעילויות והשתלמויות לפיתוח מקצועי, תוכני ופדגוגי.

השנה התבשרנו בבשורה משמחת מאוד: תלמידי כיתה ט' לומדים כימיה. הוראת הכימיה בכיתה ט' מתאפשרת תודות לסיום תהליך ההטמעה של תכנית הלימודים החדשה במדעים לכיתות ז'-ט'. ייחודיות התכנית היא בכך שהיא מציגה את התכנים הנדרשים על פי חלוקה לדיסציפלינות השונות: כימיה ופיזיקה (מדעי החומר) וביולוגיה (מדעי החיים). במסגרת תכנית הלימודים במדעים לכיתה ט' התלמידים לומדים מגוון נושאים בכימיה. אם כן הוראת הכימיה בכיתה ט' דורשת ממורי מדע וטכנולוגיה בחטיבת הביניים (חטה"ב) ידע בכימיה. מתוך צורך זה יזמתי ביחד עם מפמ"רית מדע וטכנולוגיה, גב' שושי כהן, מהלך לחיזוק הידע התוכני בכימיה למורי חט"ב. למהלך זה התגייסו גם המרכז הארצי למורי הכימיה, בראשותה של ד"ר רחל ממלוק-נעמן, והמרכז הארצי למורי חט"ב, בראשותה של ד"ר זהבה שרץ.

במהלך שנת תשע"ג הכשרנו ביחד קבוצה של 35 מורי כימיה מעולים, מהשורה הראשונה, מכל רחבי הארץ, על מנת שישמשו כמורי מורים וילמדו כימיה בהשתלמויות של מורי מדע וטכנולוגיה בחטה"ב. במסגרת ההכשרה למדו מורי המורים להכיר את תכנית הלימודים בכימיה לכיתה ט' בחטה"ב ולהבין את מידת ההעמקה הנדרשת בה. הם נפגשו עם מפמ"רית מדע וטכנולוגיה, גב' שושי כהן ושמעו ממנה על הוראת המדעים לקבוצה הטרוגנית של לומדים. מורי המורים נחשפו לפדגוגיה חדשנית להוראת הכימיה בכיתה ט', פיתחו תכנים, תרגילים ומשימות הערכה.

במקביל לתהליך ההכשרה יצאו מורי המורים לשטח, להשתלמויות של מורי מדע וטכנולוגיה בחטה"ב. שם הם לימדו, הסבירו, הרצו והדגמו ניסויים בדגש על ניסויי חקר. ההשתלמויות התקיימו בכל רחבי הארץ, מצפון לדרום ובכל המגזרים. מורי המורים היו עוגן משמעותי להטמעת התכנים הנדרשים בכימיה בחטה"ב לצד הדגשת הידע בכימיה. השתלמויות אלו היו מלאות מפה לפה מתוך הצורך של מורי חטה"ב, אשר ביקשו ללמוד ולהכיר לעומק את התכנים בכימיה.

מורי המורים, הכימאים שלנו, זכו לשבחים רבים ממורי חטיבות הביניים וממדריכי מדע וטכנולוגיה. מעט על קצה המזלג אביא פה בפניכם:

אני שמחה איידיך על שביחלך רצון גדולה מאוד של מורי מדע וטכנולוגיה בחט"ב במחוז ג' אא ממפ"שי הפלגלמאג בגלכני פכימיה.

בכל מפ"שי פכימיה במחוזגלמאג באמזנה נלרכים ניסויים שהמורים מנסים בלצמם וכן פדלמאג אלגים קרובגל פניסויים מבוססים על חומרים פלטים וכלים פלטים שהמורים יכולים "לקחת" אלה כמא שלם לכימה. בכל אחד מהמפ"שים יש לבדג חקר, ומדלשים פוראג מפולגל של אחד אא יגל מללבי פחקר.

פפילגל אפלגלמאג אפלגלמאג פדבה מלידגל על פלזכר פפלגלמאג אלה על שביחלך פלזכר פדבה מפלכניס, מדכר פלכריג, מפפליזלזל פדבגל מפפפניול אמקולג נוספים אמאספקה מסודגל של כל פקבצים - מלגלג אדפי פליזלג לשימשל אג המורים פפלגלמאג אפמלך - אלנה פבאג, מומלל קויים של פלגלמאג פכימיה אמורי חט"ב וכן פלגלמאג נוספם פכימיה אמורים פפלגלמאג פלנה.

ביום לילי נלרכה בפסל"פ פחיפם פליגל פלגלמאג ראלונה פכימיה. פלזכרני אמור פפלגלמאג פייגה מוצלחג מאד. פלגלמאג שלזנו מקבאים מלנה מקלזלי אכל שלאלגלנו וחומרים פמאגלמאג ארמג המורים ולרמג פלגלמאג. פמון גלדה אכל פלגלמאג אגפליך.

בכל פפלגלמאגלמאג במחוז מרככ פקיימו ככר שני מפ"שים, אמלכניס גלד שניים. גלד כה לסקנו בלפם פכימיה, בקלר ליגלפי אביחודיגל של אטלם פפחמן. פלחלזל אלסוק לם בגלכבאג פפחמן. יש שביחלך רלזון מפמנחגל אכימיה, אמורים מלגלשים שלם נגריים פן ברמג פידל אפן ברמג פלזלזל אפלגלמאג פכימה.

אני רוצה להודות למפמ"רית מדעים, גב' שושי כהן, על השותפות, המקצועיות והחברות לאורך כל הדרך. מספר מדריכות ליוו אותנו במהלך זה: בכימיה - ד"ר מרים כרמי וגב' אורית מולוידזון; בחטה"ב - גב' נירה קושינסקי. כמו כן אני רוצה לציין את התרומה החשובה של חברי המרכזים הארציים, שנרתמו באופן מוחלט למהלך זה. במרכז הארצי למורי כימיה: ד"ר דבורה קצביץ וד"ר מלכה יאיון; במרכז הארצי למורי חטה"ב - ד"ר מרסל פרייליך.

יישר כוח לכל העוסקים במלאכה על העשייה עד כה, והמשך פעילות מרצת ופורייה גם בעתיד.

אני מאחלת לכולנו קיץ מהנה ולא חם מדי.